

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 81. An Simoniacum sit pro ingressu & receptione in Religionem exigere, aut recipere temporale quid.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

sticæ jurisdictionis, ut Castrop. *l. c. num. 14.* non tamen est quid spirituale, nec à potestate spirituali, aut habente jurisdictionem spiritualem, quâ tali profectum; & ita tenet idem cum Suar. *l. c. c. 53. n. 9.* testans de praxi & consuetudine totius Ecclesiæ, juxta *c. non sanè. 14. q. 5.* Ubi sine ulla distinctione causarum spiritualium & temporalium dicitur licere advocato patrocinium suum vendere.

2. Resp. Ad secundum: In hoc non convenire AA. Nam Simoniacum esse exigere pretium pro ferendo testimonio in causa spirituali, v. g. pro obtinendo beneficio, eò quòd testificatione tali potius quàm intercessione paratur via ad beneficium, tradunt Abb. in *c. tua nos. h. t. n. 6.* & *ibid.* Host. & Felin. *n. 4.* item D. Anton. & Tabien. apud Castrop. *n. 15.* ipse verò cum Squar. *n. 11.* distinguit, dicendo, non esse Simoniacum ex parte dantis, si nolenti testari veritatem detur pecunia ad obrinendum ab eo testimonium, quia illa datur ad redimendam vexam; quamvis testis accipiens hac ratione pecuniam, committat injustitiam, nisi fortè excusetur propter laborem, aut incommodum aliquod, quod ei evenit ex testificatione compensandum. Et hanc doctrinam tenere Theologos omnes secutos D. Thom. *2. 2. q. 16. a. 4. ad. 1.* Et jurisperitos in *c. 1. & c. sicut nobis de testibus.* Ex parte etiam recipientis & exigentis pecuniam pro testificatione veritatis, num committat Simoniam, se dubitare ait, cum testificatio hæc, v. g. in lite obliqua beneficii nihil sit aliud, quàm manifestatio & comprobatio juris, quod quis habet circa beneficium, quod munus informandi Judicem de veritate assumere non sit Simoniacum; idque etiam sine dubio procedere, si pecunia exigatur, non in commutationem testificationis, sed in stipendium, cum id expressè nullo jure positivo vetetur.

Quæst. 79. An Simoniacum sit pro compensanda intercessione impensa ad obtinendum alteri beneficium, ordinem, dispensationem, similève gratiam spiritualem, dare quid temporale?

Resp. Affirmativè cum S. Bonaventura in *4. dist. 25.* Gabr. *q. 2. a. 3. du. 4. circa finem.* Sylv. *v. Simonia. q. 6.* Tabien. *n. 8.* Navar. *c. 23. n. 106.* Soto *L. 9. q. 7. a. 3.* Suar. *l. c. num. 14.* Less. *cit. c. 35. du. 8. num. 46.* Castrop. *l. c. p. 11. n. 4.* aliisque ab eo cit. juxta *c. S. statimus. caus. 1. q. 1. & c. presentium. caus. 45.* ubi inter simoniacè ordinatos numerantur, qui pecuniam non quidem ordinanti, sed intercessori & mediatori ad consequendos ordines dant. Ex ea etiam ratione, quòd talis intercessor & mediator, rogans & inducens Episcopum ad ordinem, aliùmve collatorem ad beneficium conferendum est causa moralis istius collationis, adeoque, si ematur istiusmodi causa moralis, ematur virtualiter ejus effectus ab ea dimanans. Nihilominus Simoniam non esse, si detur temporale intercessori tali pro suscepto labore, adeundo ordinatorem vel collatorem, ab eoque recedendo, & in sollicitatione apud illum interposita; vel pro damno, quod exinde passus intercessor, modò munus seu datum non excedat æstimationem istius laboris & damni, tenent Nav. Suar. Less. Castrop. *ll. cc.* Item non esse Simoniacum recipientem munus ob id ipsum, sentit Suarez *c. 53. n. 17.* Idem, sive non esse Simoniacum recipientem munus, de eo sentit Suar. *c. 53. n. 17.* qui præcisè assumit munus informandi ordinatorem vel collatorem de meritis ordinandi &c. cum in hoc gerat solum

munus Advocati, quod tamen periculosum ait Castrop. cum mediator sæpe excedat munus informantis, assumendo officium exhortantis & excitantis, plus quàm merita promovendi simpliciter repræsentata possent. Idem sentit Suar. cum ceteris DD. de eo, qui præcisè pro aperiendo facilius aditu ad collatorem pro petendo ab eo beneficium daret aliud quod munus; cum hæc spiritualia non sint.

Quæst. 80. An Simoniacum sit pro precibus aut virtutis exercitio, aliòve bono opere supernaturali exigere aut dare temporale, aut etiam sub spe obtinendi temporale orationes offerre?

1. Resp. Ad primum affirmativè: Si exigatur aut detur per modum pretii. Est communis, & patet, cum preces, & dicta exercitia sint quid intrinsecè spirituale; secus est, si exigatur vel detur ut stipendium iis, qui ad hujusmodi exercitia non tenentur; vel, si tenentur, non habent sufficientes reditus ad honestam sustentationem; vel, si habent, degunt in loco, ubi ita habet legitime præscripta consuetudo, & autoritate publica permittitur; ita tenent Suar. *L. 4. de Simon. c. 15. n. 5.* Gut. *99. can. L. 1. c. 29. a. n. 15.* Castrop. *l. c. p. 9. num. 1.* Reiffenst. *h. t. n. 218.*

2. Resp. Ad secundum: Sicut non est Simonia præstare temporale sub spe consequendi spirituale; sic quoque Simoniacum non est præstare seu offerre spirituale sub spe obtinendi temporale, dum non habet pro fine seu motivo principali consecutionem rei spiritualis, & dans spirituale pro motivo suo consecutionem rei temporalis, (sic enim uterque dans committeret Simoniam) sed uterque solum secundariò speret, & per accidens intendat ille acquirere spirituale, alter temporale; ita Gloss. in *c. cum essent. h. t. v. promiserat.* Abb. & Barbol. *ibidem num. 4.* Nav. in *man. c. 23. n. 102.* Sylv. *v. Simonia q. 16. dicto 4.* Suar. *de relig. L. 4. c. 45. num. 4.* dicens communem, Pirh. *h. t. n. 86.* Reiffenst. *n. 89. & 220.* arg. *c. tua nos. h. t.* Sicque habet consuetudo universalis, ut detur Religiosis & aliis pauperibus Eleemolyna spe obtinendi ab iis orationes & pia opera; Et è contra Religiosi offerant sæcularibus suas preces, spe ab iis obtinendi temporalis, & hæc, etiam si spes consequendi spirituale aut temporale fuisset causa impulsiva ad dandum, ita, ut non fuisset datum ex alio motivo etiam principali, ex quo modò datum sine dicta spe; cum fieri possit, ut Reiffenst. *n. 102.* ex Navar. *l. c.* citante pro hoc D. Thom. *quodlib. 8. a. 2.* & Matron. in *4. dist. 25. q. 1.* ut quis certum, cumque principalem ac præcipuum finem agendi habens, tamen non ageret, nisi ab alio minùs principali sine seu causa, ad agendum excitaretur & impelleretur.

Quæst. 81. An Simoniacum sit pro ingressu & receptione in religionem exigere aut recipere temporale quid?

1. Resp. Primò: Pro receptione ad Religionem exigere vel recipere pecuniam, ad idvetemporale tanquam pretium receptionis, esse Simoniam saltem de jure ecclesiastico, tenent Ugol. *de Simon. Tab. L. 1. c. 4. §. 2. n. 16.* Archid. &c. & constare videtur ex textibus juris indistinctè & universaliter prohibentibus, quid exigi aut recipi pro receptione hac. *c. veniens de regular. c. non satis. c. cum in Ecclesia c. quoniam. c. audivimus. h. t. & extrav. 1. inter comm.* Quin & esse Simoniam de jure divino, absolute pronunciant Suar. *cu. L. 4. c. 17. n. 4. & 5.* Pirh.

Pirh. *h. t. n. 58.* intelligendo id ipsum tam de receptione ad novitium seu probationem, & suscipiendum habitum religionis, quia hic est in ordine ad recipiendum ad professionem, quam ad professionem; utraque enim hæc receptio est quid spirituale, tam ratione principii, quam finis, quippe receptio hæc procedit à jurisdictione & potestate spirituali, & tendit ad animarum & caritatis perfectionem, Nav. *L. 5. Conf. conf. 85. h. t. n. 2.* Similiter Simonia est, personam ingredientem aliquid accipere temporale à monasterio, ut ingrediatur, quia sic dicta persona vendit seu locat suum officium & ministerium spirituale, Pirh. *h. t. n. 61. atq. c. quam pro. c. 1. q. 2.* Neque his obstant moderna monasteriorum, præsertim monialium consuetudo & praxis ab ingredientibus pecunias exigendi, & de super paciscendi; nam non exigitur aut recipitur pecunia pro admissione ad religionem tanquam pretium, sed pro honesta ingressi sustentatione. Hinc

2. Resp. Secundo: Absque Simonia, & licet ab admittendo ad religionem exigitur & recipitur pecunia, tanquam dos ingredientis, ad honestam illius sustentationem, saltem dum monasterium minus bene fundatum, & aliunde inops est, & insufficientis ad alendas in numero consueto personas, *Glof. in c. quoniam. h. t. v. paupertatis. Abbas ibid. & Barbof. n. 4. D. Thom. in 4. dist. 25. a. 3. quæstion. 1. Cajet. ibid. & in summa. v. excommunicat. c. 73. Navar. in man. c. 23. n. 106. & de redit. Eccles. q. 1. monito 62. Sylv. v. Simon. q. 15. d. 2. Marchant. tom. 3. rr. 10. tit. 6. q. 10. coucl. 2. Less. cit. c. 35. du. 12. n. 68. Laym. L. 4. rr. 10. c. 8. n. 39. Castrop. l. c. p. 9. n. 4. Pirh. h. t. n. 59. Wicftn. n. 47. Reiffenst. h. t. n. 163. dicens communem tam T. T. quam Canonist. ex ea ratione, quòd dicta sustentatio nihil sit spirituale, multo magis licitum recipere, quod gratis & sponte offertur pro necessaria sui sustentatione, Pirh. n. 60. Neque his obstat, c. quoniam. h. t. dum ibi tanquam Simoniacum prohibetur, etiam sub prætextu paupertatis, aliquid temporale exigere ab ingredientibus; nam prohibetur solum exigi sub prætextu falsæ & fictæ paupertatis, ubi monasterium verè pauper non est, ut cum *Glof. in cit. c. Suar. l. c. n. 14. Less. l. c. n. 71. Castrop. l. c. n. 6. Reiffenst. n. 164.* Neque *Trid. sess. 25. de regul. c. 3.* dum dicit: in monasteriis tam virorum, quam mulierum, bona immobilia possidentibus, siue non possidentibus, is tantum numerus constituatur, ac in posterum conservetur, qui ex redditibus propriis monasteriorum, vel ex consuetis elemosynis commodè possit sustentari &c. Unde uti ex constitutione Clementis VIII. pro reformatione regularium edita, quæ incipit: *nullum omnino*; estque ejusdem Papæ sexta, eadem ferè habet; rectè inferri videtur, non posse ab eo, qui recipitur, saltem dum ejus receptione contactus personarum numerus non augetur, aliquid temporale pro ejusdem sustentatione exigi. Nam nomine consuetarum elemosynarum, vel saltem aliarum *obventionum* (quo utitur Clemens) venite rectè possunt dotes, aliæque bona temporalia, quæ siue mulieres, siue viri in religionem recepti pro honesta sui, aliorumque jam ibi præexistentium sustentatione inopi monasterio tribui (etiam ad exactionem) consueverunt; ita *Suar. n. 17. Less. c. 39. n. 12. in fin. Castrop. cit. n. 6. Reiffenst. h. t. n. 168.* Neque ex eo, quòd receptus media receptione acquirit jus, ut ex redditibus monasterii sustentetur, sicut ceteri jam in eo præexistentes, sequitur, eum admitti non posse cum*

paço & onere solvendi propriam sustentationem; Nam cum ex dicta admissione, ei debita non sit integrè sustentatio, sed solum pro facultate redituum monasterii, illique prius purè sufficientes pro consueto suorum religiosorum numero congruè sustentando, reddantur insufficientes, aucto hoc numero per receptionem novi religiosi, nil vetat pro ejus sustentatione exigi pecuniam, ne illius ingressu graventur jam præexistentes diminutà & subtractâ eis congruâ sustentatione; ita quoad rem *Castrop. l. c. n. 5.* Sed nescio, num hac ratione sufficienter diluatur objectio pro casu, quò in locum demortui unius ex præexistentibus religiosi, subrogatur alius, & sic non augetur consuetus numerus, & consequenter reditus ad eos sustentandos non reddantur insufficientes.

3. Resp. Tertio: In eo, an Simoniacum sit, sustentationis necessaria prætenso titulo, exigere & recipere quid temporale à recipiendo in religionem, dum monasterium opulentum est, aut saltem ita fundatum, ut quos recipit, sufficienter ex suis præhabitis redditibus sustentare possit, in eo, inquam, non conveniunt AA. Affirmat, & solum stabilè conando solvere objecta in contrarium *Reiffenst. h. t. n. 169.* citans pro hoc *D. Thom. 2. 2. q. 100. a. 3. ad 4. March. ubi supra concl. 4. quin & num. 170. & sequent.* addit, non tantum esse Simoniacum de jure ecclesiastico, sed & de jure divino, pro quo præter textus juris c. quoniam. h. t. & extravag. sanè. tit. eod. citat *March. n. 5. Roderiq. tom. 2. q. 49. a. 2.* qui dicit, sic sentire ferè omnes Canonist. Et rationem adducit, quòd opulenta monasteria, etiam monialium, temporale nihil exigere possint, titulo honestæ sustentationis, nec titulus alius superfit, unde necesse habeant exigere pro receptione, quòd est Simoniacum de jure divino, contra quòd nulla consuetudo præscribere potest. Quin & dato, esse solum contra jus humanum, consuetudo tamen talis sit invalida & illicita, eò, quòd jus *cit. extravag. & c. veniens.* ei resistat, eamque reprobet tanquam detestabilem abusionem & corruptelam; Contra quæ si opponas cum *Pelliz. rr. 10. c. 2. n. 40.* in religione duo consideranda, nimirum ipsum statum religionis, & onus alendi susceptum, & pro hoc licet exigi quid temporale; id aliter non diluit, quam dicendo, id nimium probare, nempe licitum quòd esse in monasteriis quibuscumque opulentissimis virorum, quòd ipsum tamen admittent contrariæ sententiæ AA. juxta mox dicenda. Quòd, si opponas, quòd opulenta monasteria monialium exigere possint temporale quid, id ea habere ex privilegio & concessione *Clement. VII. & declaratione Innocent. VIII.* quæ declaraverit ad tollendos monialium scrupulos in receptione earum nunquam committi Simoniacum, nisi exigendo temporale pro ingressu; ad id respondet: istiusmodi concessiones & declarationes nullius esse efficacæ, eò, quòd non sint, nisi vivæ vocis oracula, quin & quòd talia sint, non constare authenticè; pro quo tamen non allegat, nisi unum sui ordinis authorem *Castarubiam.* Ad hæc: omnia vivæ vocis oracula regularibus concessa (præsertim de quibus authenticè non constat) esse abrogata, de quo infra ad tit. de privilegiis: vel si ea adhuc vigeant, non loqui, nisi de monialibus indigentibus, seu non habentibus sufficientes reditus pro honesta sustentatione ingredientium; verum respectu eorum non opus erat privilegio; vel denique concedere solum, & declarare Pontifices moniales exigentes ab ingredientibus temporale, non incurtere per hoc excommunicationem, aliasque

juris poenas, cum concedere vel declarare non possint, non esse Simoniam, si monasteria opulenta exigant quid temporale ab ingredientibus, cum id, uti asserit, sit Simonia Juris Divini. Ac denique, si opponas, Monasteria opulenta exigere posse temporalia à de novo ingredientibus, non tantum, ut aucto hac ratione Religiosorum numero augeatur cultus divinus, sed & ut acquisita angeant & conservent, ne uti ingredientium dotibus acquisita & auctæ divitiæ, iis cessantibus paulatim redigantur iterum ad paupertatem. Ad id, inquam, vix aliud respondet, quam non esse facienda mala, ut eveniant bona. Verum hoc ipsum exigere quid temporale à Monasterio pro sustentatione de novo receptæ, num malum sit stante consuetudine, est in Quæstione. Quod quia plures negant, etiã docent contrarium: Nimirum non esse Simoniacum, Monasterium sive virorum, sive mulierum dives exigere quid temporale ab ingressuris, Sylv. l. c. 9. 15. Sotus l. 9. 9. 6. a. 2. Valent. l. c. d. 6. 9. 17. p. 2. Arag. 9. 100. a. 3. V. si quid. apud Castrop. l. c. n. 4. quos sequuntur Pirh. h. r. n. 59. Wiestn. h. r. n. 48. eò quòd licet id veterint SS. Canones, passim tamen invaluerit, & toleretur consuetudo, quæ præcipue in Monasteriis Monialium etiã divitibus nemo recipitur, nisi sufficientem ad sui sustentationem afferat dotem, aut alia ratione sit monasterio proficua. Supponunt enim hi AA. id nunquam fuisse prohibitum de Jure divino, sed solum Ecclesiastico, contra quod legitime præscribi potuit, atque talem consuetudinem damnari non posse ut corruptelam, vel irrationabilem, cum temporale non exigatur pro spirituali tanquam ejus pretium, sed tantum requiratur tanquam conditio, ut dotem pro necessaria sustentatione afferat recipiendus, ne monasterium accessu novarum personarum gravetur, signanter adstruit cum Less. cit. c. 35. n. 69. Suar. cit. 14. n. 18. Laym. cit. c. ult. §. 4. n. 39. Pirh. l. c. Ideoque hanc consuetudinem tacito consensu Prælatorum Ecclesiæ scientium & tolerantium illam approbatam esse. Quamvis rectè addat abusus illos, qui sunt circa apparatus & sumptus conviviorum in susceptione & professione regularium, aliæque dona, quæ cum exactione seu pacto expresse vel tacito quasi extorquentur, talemque consuetudinem tanquam corruptelam reprobant in cit. extravag. ut notat Navar. in tract. de rebus. Eccles. 9. 1. monito 62. n. 3.

Quæst. 82. Qualiter in concessione sepulture committatur, vel non committatur Simonia?

Resp. Hanc quæstionem à me fusè & accuratè tractatam videre licet in foro Beneficiali p. 2. 9. 104. Videti quoque potest Castrop. ir. 17. d. 3. p. 8. n. 4.

Quæst. 83. An & qualiter committatur Simonia in Doctõne & Promotione ad Doctõratum & Magisterium?

1. **R**esp. Primo: Pro Officio Doctõnis ipsoque actu docendi scientias profanas, quales sunt Jurisprudentia, Philosophia, Mathesis, Rethorica, &c. exigere & recipere pecuniam, aliæ temporalia tanquam pretium, extra controversiam est, ut patet, cum ipse scientiæ: adeoque & doctõ & officium docendi sint quid mere profanum. Proinde Quæstio solum spectat doctõnem Theologiæ & eorum quæ ad illam reducuntur. Hinc

2. **R**esp. Secundò: Neque Simonia est recipere

pecuniam pro officio docendi & interpretandi sacram Scripturam, saltem seclusa interpretatione, quæ fit instinctu Spiritus Sancti. Gloss. in c. vendentes caus. 1. 9. 2. & in c. qui studet. caus. 1. 9. 1. V. Sanitatis, & in c. quibusdam 37. dist. V. Magistri. Adrian. quodlib. 9. a. 1. in fin. Soto de just. l. 2. 9. 5. a. 1. & 9. 6. a. 2. ad 2. Less. l. 2. c. 35. du. 13. n. 80. Tolet. in Summal. 5. c. 88. n. 3. & 4. Suar. l. 4. de Simon. c. 7. n. 7. qui dicit communem & in scholis receptam. Eandem tanquam probabiliorē tenet Castrop. ir. 17. d. 3. p. 10. n. 2. addita ratione: quòd hoc munus per se non ordinetur ad salutem animæ, sed potius ad illustrandum intellectum in hac doctõina, non secus ac aliæ scientiæ naturales. Idem est de munere docendi Theologiam, ut vocant, scholasticam; quia esto, quòd conclusiones talis Theologiæ procedant à principiis revelatis & fide divina creditis, fides tamen divina per accidens se habet ad hoc munus docendi, cum qui de tali principio dubitaret voluntariè, eodem modo docere eam posset, quo habens fidem Divinam, ita Castrop. l. c. Unde jam pro licentia docendi hanc Scientiam, seu pro habenda cathedra dare pecuniam, seu cathedram emere non esse Simoniacum, docent Innoc. & Abb. in c. 2. de Magistris. Tabien. V. Magister. n. 10. Suar. l. c. o. 18. n. 14. Less. l. c. n. 83. quos citat & sequitur Castrop. l. c. n. 3. Sed neque id prohibetur c. 2. de Magistris, tanquam Simoniacum, sed solum ut simpliciter illicitum, quin & huic prohibitioni communi consuetudine derogatur, dum passim in universitatibus sunt fundationes, & dantur annua stipendia pecuniaria.

3. **R**esp. Tertio: Neque est Simoniacum, vendere gradum Magisterii & Doctõratus in Theol. Suar. l. c. n. 16. Less. l. c. n. 83. Castrop. l. c. n. 4. & alii ab eo citati, eò quòd ejusmodi gradus sint solum quædam approbationes publicæ de sufficiente scientia ad docendum & consulendum, cum aliquibus privilegiis, facultatibus, commoditatibus & honoribus omnino temporalibus. Sed neque his obstat, ut cit. AA. quòd institutio & collatio hujusmodi graduum sit à Pontifice; cum etiam Pontifex possit aliqua insigniti istis gradibus, ratione cathedræ aut beneficii, quòd obtinent, aliæ viâ obligentur ad docendum, si exigant pro doctõne pretium pecuniarium; cum ea obligatio nihil spiritualis ei superaddat, si id de se non habeat. Suar. l. c. n. 17. Aragon. 9. 100. a. 3. vers. in eadem.

4. **R**esp. Quartò: Theologum docere & exigere pro resolutione casuum conscientie pretium, non est Simoniacum, non secus ac Simoniacum non est, Canonistas pro hujusmodi responsis & consiliis exigere pretium. D. Thom. cit. 9. 100. a. 3. ad 3. Navar. c. 13. n. 200. Suar. l. c. c. 18. n. 19. & 20. quos citat & sequitur Castrop. l. c. n. 5. contra Less. l. c. du. 13. n. 78. & 79. ex ea ratione, quòd talis instructio sit naturali labore humano acquisita, & de se ordinetur solum ad illustrandum intellectum, tollendamque ignorantiam secundum dicta paulò supra. His non obstante, quòd interrogans suas interrogationes acceptaque responsa referat ad pacandam conscientiam aliòsque fines supernaturales, cum illius intentio non mutet actionem, quæ per se ad id non ordinatur.

5. **R**esp. Quintò: Pro tradita doctrina Christiana recipere pretium non esse Simoniacum, tanquam